Slovenský Ústavný právnik Drgonec: Však Lipšic je právoplatne odsúdený! Ani v Zimbabwe by pre Lipšica nemenili zákon, aby sa mohol dostať do funkcie!

- CZ24 News | 27. května 2020

SLOVENSKO: „Buď ako buď, on je právoplatne odsúdený. To by sa nemohlo stať ani v Zimbabwe, aby taký človek bol dôvodom na zmenu zákona, aby sa mohol dostať do funkcie," reagoval pre ParlamentnéListy.sk emeritný sudca Ústavného súdu, právnik Ján Drgonec na to, že za zmenou zákona, ktorý rieši voľbu generálneho prokurátora, je funkcia pre Daniela Lipšica. Celkovo považuje Drgonec stav súdnictva za strašný. Riešenie? Ukončiť so všetkými sudcami právny vzťah a začať nanovo.

Ako vnímate aktuálny stav súdnictva? Máme novú ministerku spravodlivosti Kolíkovú, opäť sa diskutuje ako už roky o stransparentnení súdnictva.

To je na veľmi dlhé rozprávanie. Ak mám byť stručný, tak jednou-dvoma vetami poviem, že stav súdnictva je strašný. Tu sa vytvára skreslená predstava, že ak súdnictvo zlyháva, tak zlyháva vinou jednotlivých sudcov. Myslím si, že tých sudcov, ktorí vo vzťahu k zákonu a spravodlivosti zlyhávajú, je tak zhruba polovica sudcov, ktorých na Slovensku máme.

Až toľko? To je ozaj dosť.

To je dosť, áno.

Čo sa s tým dá robiť? Podľa vás asi pár sudcov, vrátane exštátnej tajomníčky ministerstva spravodlivosti Moniky Jankovskej, ktorých odokryla kauza Mariana Kočnera, nie je zďaleka výnimkou, ale skôr súčasťou zlyhávajúcej polovice?

Vzhľadom na to, koľko ich je, je to veľmi zložitá otázka. Prvá vec však je priznať si skutočnosť a potom začať od nuly. Teda ukončiť so všetkými právny vzťah a hľadať sudcov znovu. To nie je o tom, že by sa dali jednotlivo povylučovať, aj keď ani to sa nedeje… To je proste druhové zlyhanie.

Pomôže tomu generačná výmena? Podľa programového vyhlásenia vlády by malo nastať zavedenie vekového cenzu, teda sudcovia všeobecných súdov by končili vo funkcii ako 65-roční, sudcovia Ústavného súdu ako 70-roční. V súčasnosti na návrh Súdnej rady odvoláva sudcov po dovŕšení 65 rokov hlava štátu.

Vekový strop je normálny asi v celej Európe, nepovažujem ho však za východisko z tohto stavu. Toto opatrenie prichádza veľmi neskoro a to z jednoduchého dôvodu: tí sudcovia, ktorí mali skončiť v súdnictve ešte v 89. roku, si stihli vychovať následníkov. Dnes 40-ročný sudca má presne tie isté morálno-vôľové vlastnosti ako 66-ročný sudca.

Ako hodnotíte odchod Mojmíra Mamojku z Ústavného súdu pre kauzu Kočner?

Neviem to posúdiť, lebo nepoznám skutkový stav. Za predpokladu, že to obvinenie sedí, tak potom je úplne opodstatnené, že odišiel. Teda v prípade, že je pravda to,čo mu je kladené za vinu, nie že je

čas, aby odišiel, ale nikdy nebol čas, aby prišiel.

Predsedom Najvyššieho súdu SR sa v opakovanej voľbe stal bývalý sudca Európskeho súdu pre ľudské práva Juraj Šikuta, vkladajú sa doňho dosť vysoké nádeje.

Predovšetkým ja som zaregistroval dosť veľa šumov proti Šikutovi, pričom si myslím, že z tej dvojkombinácie Rumana – Šikuta bol Šikuta tak vysoko lepší kandidát, že sa mi zdá absolútne neuveriteľné, že tu vôbec existuje nejaká opozícia voči Šikutovi.

Veľa sa teraz diskutuje o zmene zákona pri voľbe generálneho prokurátora. Ministerka Kolíková aj prezidentka Čaputová boli proti zmene zákona pre jediného kandidáta Daniela Lipšica. Nakoniec viacerí politici s Jurajom Šeligom zo strany ministerky Kolíkovej Za ľudí napochodovali do parlamentu s ušľachtilým návrhom na zmenu zákona nie pre Lipšica, ale chcú tak údajne rozšíriť možnosti, aby sa generálnym prokurátorom mohol stať aj neprokurátor, a o všetkom rozhodne grilovanie kandidáta na verejnom vypočutí. Ostala som s týmto názorom osamotená, komentovala svoju pozíciu ministerka Kolíková.

Ja si myslím, že prokuratúra v nedostatkoch výrazne nezaostáva za súdnictvom, tam je stav skoro tak isto beznádejný ako v súdnictve. Zbytočne pripomínam, že keď sme v roku 1992 prijímali Ústavu SR, tak vtedy odložili reorganizáciu na neskôr s tým, že si to treba premyslieť a zvážiť. Uplynulo 30 rokov a už nikto nechce premýšľať a zvažovať.

A je to teda z vášho pohľadu dobrý ťah?

No to závisí od toho, ako sa ten ťah využije. Myslím si, že v tomto štáte je vysoko pravdepodobné, že je to robené len pre Lipšica a v tom prípade to teda za dobrý ťah nepokladám. No buď ako buď, on je právoplatne odsúdený. To by sa nemohlo stať ani v Zimbabwe, aby taký človek bol dôvodom na zmenu zákona, aby sa mohol dostať do funkcie.

Keď si to tak vezmeme, ministerku Kolíkovú už druhý raz obišli so svojimi názormi. Pri voľbe členov Súdnej rady ju obišli tým, že koaliční poslanci zvolili za členku sudkyňu Najvyššieho súdu Svetlovskú, ktorú navrhlo Sme rodina, hoci sa jasne deklaruje v programovom vyhlásení, že poslanci sudcov nenavrhujú.

To, čo urobili so Súdnou radou, je absolútne chrapúnstvo a svinstvo, pretože Súdna rada má 18 členov a mala by byť postavená tak, že deväť ľudí je z radov sudcov a deväť ľudí je z radov trebárs právnikov, proste z nesudcovského radu. Lenže tu máme už asi 11 sudcov v Súdnej rade, čím sudcovia majú absolútnu rozhodovaciu väčšinu. Pochovali Súdnu radu presne tak, ako bola pochovaná aj vždy predtým. Zbytočne kecajú v programovom vyhlásení vlády, čo chcú robiť so Súdnou radou, lebo už to počas svojho volebného obdobia urobiť nestihnú.

Aktuálne sa nám udiala aj taká nezvyčajná vec, že sudca Krajského súdu v Bratislave Šamko zverejnil celú komunikáciu z Threemy Mariana Kočnera na internete s tým, že doteraz sa zverejňovali len selektívne uniknuté pasáže a ide o verejný záujem.

Nepýtate sa ma na to prvá, považujem to za mimoriadne opatrenie, teda absolútne neštandardný krok, ale asi nevyhnutný v tejto spoločnosti. Zbytočne budeme v nejakej časti činnosti hovoriť o tom, že to nepatrí k demokratickej spoločnosti, keď táto spoločnosť nefunguje ako štandardná demokratická spoločnosť.